

Primaire processen OKT

Achtergrond voor de marktconsultatie

30-09-2026

Inleiding

Ouder- en Kindteams Amsterdam (OKT) ondersteunt Amsterdamse jeugdigen gezond en veilig op te groeien en zich optimaal te ontwikkelen. OKT is er voor jeugdigen maar ook voor hun ouders of verzorgers. De dienstverlening omvat preventie, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp en vindt plaats dicht bij het dagelijks leven: in de wijk, op school, thuis en waar nodig samen met andere professionals.

In dit stuk vatten wij de belangrijkste kenmerken van het werk van OKT samen.

Wettelijke kaders

OKT valt onder andere onder de Jeugdwet, de WGBO, en de privacywetgeving (AVG, BIO, NIS2).

Werkwijze

Naar inwoners en samenwerkingspartners presenteert OKT zich als één organisatie. Achter die herkenbare toegang werken de Stichting Ouder- en Kindteams Amsterdam en de jeugdgezondheidszorg van de GGD samen. In de teams zijn onder meer ouder- en kindadviseurs, jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen en GZ-psychologen/orthopedagogen-generalist werkzaam. Afhankelijk van de vraag wordt de passende expertise ingezet en werken professionals multidisciplinair samen. Deze samenvatting van werkprocessen omvat alleen die van de Stichting Ouder- en Kindteams en niet van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De jeugdartsen en -verpleegkundigen van de JGZ werken in een eigen dossiersysteem.

Ouders en jongeren kunnen met uiteenlopende vragen bij OKT terecht: over opvoeding, gedrag, ontwikkeling en gezondheid, school, mentale gezondheid, scheiding, bestaanszekerheid en veiligheid. De ondersteuning varieert van informatie, advies of enkele gesprekken tot collectieve activiteiten, diagnostiek, behandeling en langer durende begeleiding. Wanneer aanvullende of specialistische jeugdhulp nodig is, kan OKT die hulp betrekken of daarnaar verwijzen. Stichting OKT heeft op grond van de Jeugdwet mandaat om besluiten te nemen over verwijzing naar aanvullende jeugdhulp.

Kenmerken van de werkwijze van OKT

Kenmerk	Betekenis in de praktijk
Laagdrempelig en dichtbij	Professionals zijn aanwezig in wijken en op scholen en zoeken aansluiting bij de leefwereld van kinderen, jongeren en ouders.
Breed en systeemgericht kijken	Niet alleen de directe vraag, maar ook het gezin, het netwerk, de omgeving en samenhangende leefgebieden worden betrokken.
Samen beslissen	Jeugdige en ouders houden zo veel mogelijk regie. De professional ondersteunt bij het verhelderen van vragen, afwegen van mogelijkheden en formuleren van haalbare resultaten.
Collectief en Preventief werken	OKT signaleert vroeg, benut eigen kracht en informele netwerken en kiest waar passend voor preventieve en collectieve oplossingen.
Planmatig, professioneel flexibel	Werkprocessen bieden houvast, geen keurslijf. Fasen kunnen in tempo verschillen, in elkaar overlopen of opnieuw worden doorlopen wanneer de situatie verandert.
Veiligheid voorop	Professionals blijven alert op ontwikkelingsbedreiging en onveiligheid. Bij complexe problematiek, onveiligheid en complexe scheidingen wordt intensief en veelal in duo's samengewerkt.

Samenvatting processen

De *ouder- en kindadviseur* doorloopt met het gezin een samenhangend proces van kennismaken, vraag verhelderen, analyseren, resultaten formuleren en beslissen over passende hulp, uitvoeren, evalueren en afronden. Daarbij wordt gekeken naar draagkracht en draaglast, risicofactoren, de woon- en leefomstandigheden, eerdere hulp en de perspectieven van betrokkenen. Het perspectiefplan ondersteunt de brede analyse, de prioritering en de afspraken. De ondersteuning kan variëren, van preventie - individueel of collectief - tot jeugdhulp en regiehulp bij enkelvoudige, meervoudige of complexe vragen.

GZ-psychologen en orthopedagogen-generalist werken in een aanpalend, specialistisch proces met fasen als aanmelding, intake, strategie, onderzoek, integratie en aanbeveling, advies en interventie en evaluatie. Diagnostiek en behandeling staan niet los van de gezinscontext: samenwerking met de ouder- en kindadviseur en andere betrokken professionals is het uitgangspunt. Professionele richtlijnen, beroepscode en kwaliteitsstandaarden vormen hierbij belangrijke kaders.

Voorbeelden van veel voorkomende processen

- Aanmelding
- Vraagverkenning, onderzoek en intake
- Procesmatige jeugdhulp
- Verwijsproces en beschikken aanvullende jeugdhulp
- Informatie en advies
- Diagnostiek en interventies

Wijkgericht en Collectief Werken

Wijkgericht werken is geen afzonderlijk traject met een vast begin en einde, maar een doorlopende werkwijze. Professionals kennen en verkennen de wijk, zijn zichtbaar waar gezinnen zijn, bouwen relaties op met formele en informele netwerken en signaleren patronen die individuele casuïstiek overstijgen. Veelvoorkomende vragen worden met het team en samenwerkingspartners geanalyseerd en waar mogelijk vertaald naar een collectieve, preventieve aanpak. Met name preventief-collectief werken zal de komende jaren speerpunt zijn in de activiteiten van OKT.

Deze werkwijze helpt om achterliggende oorzaken te zien. Problemen rond gedrag of opvoeding kunnen bijvoorbeeld samenhangen met schulden, wonen, stress of veiligheid in de buurt. OKT verbindt daarom ondersteuning aan het gezin met wat in de wijk en het bredere sociale domein nodig en beschikbaar is. Buurteam Amsterdam is daarbij een centrale partner; samen vormen zij de wijkteams in Amsterdam. Daarnaast werkt OKT onder meer samen met scholen, huisartsen, verloskundigen en kraamzorg, welzijns- en jongerenwerk, aanvullende jeugdhulp, veiligheidspartners en organisaties uit de sociale basis.

Ontwikkelrichting van OKT

OKT versterkt de komende jaren de beweging naar voren: eerder signaleren, preventie en collectieve ondersteuning inzetten en liefst alleen zwaardere of specialistische hulp betrekken wanneer dat nodig is. Preventie wordt daarmee een integraal onderdeel van de cliëntreis, niet een losstaand aanbod. Via het Collectief Preventief Aanbod (CPA) wordt de samenhang tussen signalen uit wijken en scholen, programmering, uitvoering en leren verder versterkt. Tegelijk blijft maatwerk noodzakelijk: ongelijk investeren waar de ondersteuningsbehoefte groter is, cultuursensitief werken en aansluiten bij de leefwereld van verschillende Amsterdamse gezinnen.

OKT wil daarnaast een lerende en innoverende organisatie zijn. Ervaringen van kinderen, jongeren en ouders, professionele reflectie, praktijkkennis, onderzoek en data moeten bijdragen aan continue verbetering van dienstverlening en samenwerking.

Impact op de digitale ondersteuning

De digitale ondersteuning moet deze brede en veranderlijke praktijk als één samenhangend geheel faciliteren. Dat betekent ondersteuning van collectief en individueel werken, iteratieve en multidisciplinaire processen, brede analyse en planvorming, diagnostiek en behandeling, veiligheid, verwijzing en samenwerking met ketenpartners. Informatie moet beschikbaar zijn waar dat nodig is, zorgvuldig worden beschermd en bruikbaar zijn voor continuïteit, verantwoording, leren en sturen. Tegelijk moet de oplossing ruimte laten voor professionele afweging en de registratielast voor medewerkers zo veel mogelijk beperken.

Belangrijk is verder dat de digitale ondersteuning mee dient te groeien met de praktijk van OKT, waarbij de toepassing van nieuwe technieken (zoals AI) een prominente plaats krijgt.

Kort samengevat

OKT is geen organisatie met één lineair zorgproces. Het verbindt publieke jeugdgezondheidszorg, preventie, collectieve ondersteuning, individuele jeugdhulp, diagnostiek en behandeling, verwijzing en wijkgerichte samenwerking. De toekomstige digitale ondersteuning moet juist de samenhang en beweging tussen deze vormen van dienstverlening mogelijk maken.